

Událost - „nitro“

Ve světě (ve Vesmíru), v němž žijeme, se všechno mění; nic není neměnné. Aby vůbec bylo možno mluvit o něčem (a myslet na něco, resp. mýnit „něco“), musíme předpokládat (či lépe: prostě vzít na vědomí, tj. nechat si „dojít“), že v těch nejrozmanitějších a původně snad zcela chaotických proměnách se přece jenom přinejmenším tu a tam objevuje nějaká tendence, směřující k organizaci, k vytváření nějakého řádu, zprvu třeba jen na velmi nízké úrovni, a teprve později se pokoušející o řád či pořádek lepší, komplexnější – a tím také komplikovanější. Každé takové uspořádání uprostřed chaotických proměn se ovšem musí jednat samo udržovat, upevňovat a jakoby vnitřně podporovat, sjednocovat, integrovat. A zároveň s tímto vnitřním sjednocováním se musí bránit před vnějším chaosem, který sem odjinud může pronikat, a později také před pronikáním jiných řádů a pořádků. To znamená, že každý taký pokus o řád uprostřed chaotických změn je jednak pokusem o něco, co tu dříve nebylo, tedy o něco nového, a že tento pokus musí usilovat o jakousi vnitřní souhru, a to znamená smysl pro příbuznost a spolupráci na něčem společném, a zároveň si tento pokus musí hájit a ochraňovat navenek, tudíž musí vedle oné „niternosti“, onoho „vnitřního souladu“ budovat také své vnější meze či hranice, které musí být hlídány, aby na jedné straně dokázaly něco propouštět z nitra navenek, jakožto i zase něco vnějšího resp. prostě z venku, aby to proniklo dovnitř. Někde na nejnižších úrovních možná nejde o tzv. hmotné, fyzické „věci“, nebo přinejmenším nikoli hlavně a na prvním místě, ale jen jako nějaký základ pro přednost „informací“ (zatím nechme stranou vymezení, co to vlastně je nebo může být – dnes je pojetí „informace“ stále plastičtější či proměnlivější). Ale takové pronikání oběma směry musí podléhat nějakému pořádku a je jenom jednou stránkou věci, zatímco druhou je obrana proti unikání něčeho z vnitřního pořádku do neovládaného okolí, a zejména obrana proti pronikání čehokoli nežádoucího a škodlivého z tohoto vnějšího okolí. Že je k tomu zapotřebí pracovat s „informacemi“, je snad zcela zřejmé – jinak by nebyla žádná možnost, jak rozpoznat na základě jistých „zkušeností“, co je potřebné a žádoucí, co neškodné, a co konečně nežádoucí a hrozivé. Odtud je tedy zřejmé, že o událostech“ můžeme mluvit teprve tam, kde všechny tyto náležitosti jsou v uspokojivé míře splněny. A právě tím je dán základ pro ono – pro nás myšlenkově dnes už nezbytné – rozlišování mezi tím, jak se nějaké událost „jeví“ navenek, a tím, jak „funguje“ resp. jak se „děje“ uvnitř, tj. vskutku“ čili „doopravdy“. Tím se ovšem zároveň otvírá závažná otázka, jak je tomu s událostným děním časově: odkud se bere sama událost jako něco „nového“, co tu dosud nebylo, a odkud se bere něco „nového“ také v průběhu událostního dění, tj. když už se toto dění rozběhlo.

(Písek, 070412-2.)